

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 30 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznani (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I, 17.
Izhaja vsak dan, izven nedej in praznikov, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 276.

V Ljubljani, v petek 2. decembra 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 1. decembra.

Budgetna razprava.

„Se se godé čudeži“, piše neki tužljivi list v poročilu o včerajšnji seji poslaniške zbornice. Razpravljala se je točka „ministerski svet“, pri kateri so govorili Kaiser, Kraus, Vašaty in Weber, ne da bi se bila ponavljala razdraženost, ki je v predzadnji seji razburjala duhove. Ali veliko večji čudež, kakor včerajšnja mirna razprava, je to, da liberalni listi ne zabavljajo čez nasprotne govornike.

Nemški nacijonalec Kaiser je v svojem govoru najprej mahnil po Kronawettru in izrekel obžalovanje, da je bil v središču cesarstva, na Dunaju za poslanca izvoljen mož, ki je rekel, da ga narodno vprašanje čisto nič ne briga. Gledé državnega zbora je rekel, da se zdi nekaterim krogom nepotreben; ali potreben je zaradi gmotnih zadev; vendar pa mora biti pravo ljudsko zastopništvo. Če torej nečajo privoliti splošne volilne pravice, naj se vsaj v kmečkih občinah vpeljejo neposredne volitve. Češkemu državnemu pravu bode zmerom odločno nasprotoval, z Ogersko pa bi bila po njegovem mnenju najboljša personalna zveza. Najvažnejši so zanj gospodarske zadeve, katerim naj državni zbor posveti vse svoje moči.

Kraus zastopa radgonski okraj stajerski, vendar se je pečal skoraj izključno s češkimi razmerami; ali dr. Vašaty mu je krepko ugovarjal in pordarjal, da se Čehi učé nemški, ne da bi jim bilo tega treba, Nemci na Češkem pa se nečajo učiti češki. Celo nekateri duhovniki in škofje ne znajo češki in za Celovec je bil imenovan škof, ki ne zna slovenski. Vlada zmerom prezira narod češki, zlasti pa upravno in najvišje sodišče nemata nobene ozira na druge narode.

V enakem smislu je govoril župnik Weber o razmerah na Moravskem, kjer vlada skrbno varuje

nemško prebivalstvo. V Brnu je veliko več Čehov, kakor Nemcev v Ljubljani, Brno je glavno mesto in središče dežele, ki ima tri četrtinke češkega prebivalstva, ali v Ljubljani vlada ni dovolila mestnemu odboru napraviti zgolj slovenskih uličnih napisov, v Brnu, v Liberecu in drugih velikih mestih čeških pa nečé zaukazati, da naj napravijo poleg nemških tudi češke napise. Konečno zagotavlja, da s svojimi somišljeniki vladi nečé dovoliti sredstev, da si napravi bič, s katerim bi bičala slovanske narode.

Pri glasovanju obveljala je točka „ministerski svet“, ne da bi se bilo pokazalo posebno nasprotstvo. Poslanci so vse križem stali in obsedeli, kakor se to sploh godi pri budgetni razpravi, ne da bi bil kdo poseben pomen pripisoval tej prikazni, ker so mnogi sedeli iz same lenobe, ne pa iz načelnega nasprotstva.

Ob treh popoldne je predsednik sklenil sejo, ker ni hotel pričeti razprave o dispozicijskem zakladu, katero je odložil za danes. Prvi govornik je bil nemški nacijonalec Prade, ki se je zopet bavil le s češkimi pritožbami in zlasti z razmerami v Liberecu, kjer je bil županov namestnik.

Za njim je govoril dve uri dalmatinski poslanec Biankini in našteval razne potrebe, zadeve in tožbe svoje ožje domovine. Med drugim se je pritoževal, da imajo v Dalmaciji preveč žandarjev in da po Lloydju male broderske družbe trpé veliko škode.

Tretji govornik je bil Rusin Romanščuk, za njim pa se oglasi Plener, da v imenu leveice pové razloge, zakaj ne more glasovati za dispozicijski zaklad. Vse je radovedno pričakovalo njegove izjave in poslanci so iz vseh strani vreli v sredo dvorane in se vstopili okoli govornika, da bi ga bolje razumeli, ker ne govori posebno glasno in razločno. Tudi galeriji ste bili natlačeni, kakor redko kdaj. Govoril je tri četrt ure, pa novega ni povedal ničesa. Ponavljal je le, kar so te dni pisarili čas-

niki, in zagotavljal, da je grof Taaffe s svojim zadnjim govorom silno razdražil levice. Očital mu je, da ni držal dane besede, da ni zavrnil kneza Schwarzenberga, ko je govoril o razmeri z Ogersko itd. Levičarji so nekaterikrat odobraval njegove izjave, na desnici pa so zlasti češki poslanci pogostoma ugovarjali, kar je levičarje silno razjarjalo; oni se malo brigajo za desniške, pa tudi za pre-mnoge levičarske govornike in vsem križem žlobodrajo, da človek pri takem govoru skoraj ne vé, kaj se prav za prav godi; kadar se pa oglasi Plener, naj bi bilo vse mirno in tiho. Plener je hvalil svojo stranko, češ, da je vseskozi zmerna in da zaradi tega zatajuje samo sebe; naglašal je, da bi bilo prav, že skoraj rešiti jezikovno vprašanje s posebnim zakonom, pa je moral slišati opravičeno očitjanje, da naj ne delajo novega zakona, ki ne bi ga izvrševali, ampak da naj marveč izvršujejo obstoječe zakone, ako jim je v istini mar za narodni mir. Ko je Plener ob 1/5. končal svoj govor, ploskali so mu levičarji na vso moč, pa tudi na galeriji se je razleglo živahno odobravanje, kar je pripravilo poslance, da so zahtevali od predsednika, naj izprazni galerije. Pri močnem vrisu, ki se nikakor ni hotel pomiriti, predsednik ni mogel priti k besedi, pa tudi zvončkanje je bilo zastoj, ker ga ni bilo slišati. Vriš se je le nekoliko podel, ko so strežaji z galerije pometali nekatere golobrade židovske mladice, ki so najsilnejši ploskali. Predsednik pa je dal prečitati nekaj interpelacij, katerih živa duša ni poslušala, ter ob 3/4. uro sklene sejo.

Prihodnja seja bo jutri; eden prvih govornikov bo grof Taaffe, ki bode menda povdarjal, da v v odklonitvi ali dovolitvi ne vidi nobenega zaupanja ali nezaupanja do vlade, ampak ga smatra tako, kakor vsako drugo točko državnega proračuna; ako ga zbornica odkloni, pomagal si bode brez njega, kakor se je bilo to že v prejšnjih letih enkrat zgodilo. Kako se obnese glasovanje, danes nihče ne

LISTEK

Knjige družbe sv. Mohorja za l. 1892.

III. Domači zdravnik.

(Po naukih in izkušnjah župnika Kneippa sestavil V. Podgorc.)

Mestna gospa si je ogledala nekoč ležišče kmetkega hlapca, katero ji noče iti iz spomina. S sveto vnemo se huduje nad narodnimi likalci, češ tu bi orali. Trditi smemo, da bi bil pisatelj knjige „Domači zdravnik“ pomiril razdražene živce moderno naobražene gospe.

S to knjigo nam podaja pisatelj najboljšega, kar imamo pričakovati v tej stroki; priredilvi namreč Kneippove spise izročil je Slovence najslavnejšemu zdravniku današnjih dni. Knjiga je prosto sestavljena po Kneippovih delih „Meine Wasserkur“ in „So sollt ihr Leben“ in torej ravno tako osnovana.

Po primernem predgovoru obdeluje pisatelj predmet sam. Vvod župnika Kneippa je prav na mestu, ker nam podaja približno sliko tega izrednega moža.

Prvi del podaja splošna zdravstvena pravila; drugi del kaže, kako se voda rabi pri zdravljenju; tretji del obsega zbirko domačih zdravil in četrti se peča s posameznimi boleznimi. — Zaključuje pa

pisatelj z dodatkom, ki obsega nauk za stariše, in s točnim stvarnim kazalom.

Stvarno ima knjiga iste vrline, kakor v obče Kneippovi spisi. Pred vsem se odlikuje s pristržno nesebično ljubeznijo do priprostega, vbolega ljudstva, zato ne moremo dosti pohvalno omenjati poljudnosti, ki preveča knjigo. Hvalevredno je tudi to, da pisatelj mnogokrat opominja k previdnosti, kar je bistvena naloga onemu, ki spisuje te vrste knjige. Morda je v tem oziru g. pisatelj vsaj v začetku knjige, n. pr. na strani 17. še premalo storil. Tu bi kazalo bralce še bolj opozoriti na zmerno uporabo vode. Kako lahko se v tem greši — in v občutljivo škodo! Premalo in premilo zabičava g. pisatelj tudi zračenje stanovanja. G. pisatelj je ta nedostatek popravil v oddelku za bolezni, kjer večkrat priporoča previdnost. V istem oddelku so vse hvale vredna splošna pravila, katera dodaja posameznim boleznim, n. pr. kako se zdravijo kile, vroče otekline v obče, kolera itd. Da jo je pisatelj pogodil, ker je nekatere bolj navadne bolezni natančneje obdelal, ni nam treba omenjati.

Nejasen je spis le tam, kjer je pisatelj hotel na kratko obravnavati tvarino ali kjer je predmet sam tak, da ga lože pokažeš kakor poveš. Nejasno je narisana poliv na kolena; poliv na hrbet je pisatelj zamenil s polivom na pleča (Obergruss), dočim pravega poliva na hrbet niti ne omenja. Premalo

pove n. pr. tudi stavek: „Poliv na hrbet se vedno veže s polivom na kolena, tako, da najprej polivaš hrbet, potem pa kolena“.

Knjiga je prosta, skrajšana prestava. Včas pa hoče naš pisatelj bolj živahno povedati; to bi le hvalili, ko bi se ne bila živahnost tu in tam spremenila v pretiravanje. Posebno opozarjamo na dišečo vijolico; o čaji iz njenega cvetja ali korenin beremo na strani 81, da ozdravi razne bolezni in da ga sme odrasli po 3 čaše na dan brez škode uživati. Čudno se nam pa to zdi posebno zato, ker je ta trditev v velikem nasprotju z mnenjem g. Cilenška, ki zatrja, da je vijoličen čaj za želodec hud strup. (ef. „Naše škodljive rastline“ str. 103.) Kteri gospod pisatelj bolj pretirava, ne razsojamo. Omenjati moramo, da je jezik v obče prijetno domač in kolikor pripušča predmet gladek. Boriti se je moral pisatelj z mnogimi težkočami; zato ni čuda, da se je tu in tam kaj vrnilo, kar moti čitatelje.

Glede izrazov moramo pohvalno omenjati, da je pisatelj mnoge dobro pogodil, vendar bi bilo želeli, da bi se bil dosledno poprijel opisovalne oblike, tem bolj, ker se mu je opisovanje zelo posrečilo, in ker je moč slovenskega in sploh slovanskih jezikov v glagolu. Odpali bi na ta način izrazi: polkopol, sedečna kopel, polni poliv in drugi. Opravičevati tudi ne moremo pisatelja, ker rabi pretekli čas v pripovedovalnih oddelkih, še manj pa nedoslednosti,

vé; levičarji se nadejajo večine, na desnici pa nekateri mislijo, da dispoziციjski zaklad obvelja z večino 4 do 10 glasov. Izid bo najbolj odvisen od Mladočehov, ki po Plenerjevem govoru pač nimajo nobenega vzroka pomagati levičarjem k večini; po svojih slovesnih izjavah pa ne bodo glasovali zanj, ali levičarji propadejo gotovo, ako se več Mladočehov umakne glasovanju, pri katerem zdaj v istini ne gre za vladu, ampak za kljubovanje nasproti levičarjem. Sicer pa je mladočehski klub postal že veliko zmernejši in pri volitvi novega načelnštva zmagala je zmerna stranka, ki se še bolj ojači, ako tudi moravski poslanci pristopijo k klubu, kakor so storili Seichert, Svožil in menda tudi Schwarz.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. decembra.

Notranje dežele.

Verska šola na dnevnem redu. Ko se je razbila nekdanja desnica, je kazalo, da je verska šola za dolgo izginila z dnevnega reda. Ali sedaj se pa že stvari obračajo na bolje. Levica se začne kujati in desnica dobiva večjo veljavo. S tem pa tudi raste upanje, da dobimo versko šolo. Levičarska glasila že izražajo bojazen, da bode grof Taaffe moral privoliti desničarjem v njih želje gledé verske šole. Mi seveda v tem ne gojimo prevelikih nad. Avstrije še ni prešinil toliko katoliški duh, da bi mogli pričakovati, da se šola popolnoma vrne cerkvi. Nekaj pa vendar smemo pričakovati, ako bode le levica popolnoma prešla v opozicijo in ne bode njen škodljiv vpliv vedno delal ovir. Mej drugim se bode dalo doseči kmalu, da se ločijo otroci v šolah po veroizpovedanjih. Zato se bode dala dobiti gotovo večina. Mej drugim so za tako preuredbo kristijanski socijalisti na Dunaju. Pri nas na Slovenskem bi to ne imelo nobenega takega pomena, drugače je pa na Dunaju, kjer nalašč liberalni šolski svet kristijane in žide vsoluje v jedno šolo, samo da bi vsled tega kristijanski otroci v verskem oziru mlačnejši postali. Ravno tako se bode dalo preprečiti, da se katoliški verski čut ne bode žalil v šoli zaradi nekaterih židovskih otrok, na katere se navadno bolj ozirajo, kakor na veliko večino kristijanskih učencev. Pa še marsikaj drugega se bode dalo doseči, če bode konservativci prav znali izkoristiti položaj in jih bode podpiralo krščansko ljudstvo. Samo rok ne smemo križem držati, pa bode šlo.

Položaj. Grof Taaffe si jako prizadeva, da bi obdržal Kuenburga v ministerstvu, misleč, če ta levičar ostane minister, se bode že dalo polagoma doseči kako sporazumljenje z levičarji. Ministerski predsednik misli, da grof Kuenburg lahko ostane, če tudi levica glasuje proti dispoziციjskemu zakladu. Seveda s tem, da obdrži Kuenburga, bi morda spravila vlada naposled še dispoziციjski zaklad pod streho. Gospodarska zbornica bi to točko zopet postavila v proračun, in ko pride zopet drugi pot v zbornici na vrsto, pa že Kuenburg pomiri levičarje. Kakor se pa kaže, pa levičarski minister nikakor ni voljen ostati na svojem mestu. Najbrž nánj stranka močno pritiska. Saj je tudi dal ostavko le na željo levičarskih vodij, če tudi liberalni listi trdijo, da stranka ni ničesar vedela, kaj on namerava. Mej poslanci se pa pridno razmotrava vprašanje, kako se sestavi nova večina, ako pojde levica v opozicijo. Mnogi si prizadevajo, da bi pridobili Mladočeha. Realisti so že tudi res pripravljeni, hoditi z desnico, ali radi-

da v istem odstavku menja čas, kakor n. pr. str. 101: meseca sušca pride oče k meni iskat pomoči. Jaz sem naročil... Nekako nenavaden je tudi izraz „bolehati s kriticami, s kamenom ali peskom, s trebuhom“. Največi nevarnost za pisatelja pa so bili germanizmi, katerih se mu je nekaj vrnilo. Nekaj jim je vzrok terminologija sama; težko se je bilo ogniti izrazov: jemati, dobiti poliv, vzeti, napraviti polkopol itd. — Slovenec ne jemlje kopeli za noge, ampak si jih kar umije. — Nekaj germanizmov pa moramo prištevati na rovaš prelagatelj, n. pr. voda za oči je gotova, gre si iskat izvleček, ali ima kdo črve, poznamo. Nemški „man“ gleda večinoma brez potrebe iz stavkov.

Če še omenjamo, da pri nekaterih rastlinah pogrešamo sploh rabljenih imen, tako n. pr. pri besedah „dob“, hvošč, itd. povedali smo vse, kar se tiče jezika.

Seveda s tem knjiga ne zgubi svoje notranje vrednosti; trditi smemo, da je mej najkoristnejšimi poučnimi spisi. Domača lekarna bo ljudi vabila, strah pred vodo pa bodo odstranili mnogi zgledi v oddelku za bolezni. Zato je naša želja, da bi še večkrat srečali spretnega g. pisatelja, obravnajočega to stvarino v samostojnih posebnih sestavkih. Pred vsem bi pa bila potrebna še nekaka dopolnilna botanika, ktera bi preprostim bralcem popisala zdravilne rastline in jim razjasnila „lekarno“ v „Dom. zdravniku“.

kalni elementi mladočehskega kluba zopet premagujejo in pri dispoziციjskem zakladu bodo glasovali proti vladi. Najbrž si bode Taaffe pomagal za nekaj časa z večino od slučaja do slučaja. Ko bi se pa pokazalo, da tako ne gre, bode pa razpustil državni zbor.

Stara desnica. Levičarski listi pišejo, da je obnovenje stare desnice nemogoče. „Politik“ pa jim odgovarja, da obnovenje stare desnice ni le mogoče, temveč tudi potrebno. Desnica je bila zares prava avstrijska stranka, v njej so bili zastopani vsi avstrijski narodi. Samo tak parlament more vspešno delovati, ki ne prezira nobenega naroda. Večina, kakoršno želé nemški liberalci, bi pa le zatirala nenemške narode in njih pravice teptala z nogami. Zjedinjena levica nema nobenega pojma za blagor države, kar je sedaj, najbolj pokazala. Sicer pa nemškoliberalna stranka ne sme biti preveč prevzetna, ker nema več korenin v nemškem narodu in jo je vzdrževala vladna milost. Pa tudi drugi staročehski listi pišejo za obnovenje nekdanje desnice. Samo mladočehski listi so proti obnovenju stare desnice in se nadejajo, da bodo češki poslanci tako več dosegli. Upati je pa, da tudi Mladočehi pridejo do spoznanja, da brez zaveznikov nič ne opravijo, zaveznikov pa drugje ne dobe kakor na desnici.

Vnanje države.

Kriza na Francoskem. Brisson še ni sestavil nove vlade, ali že se napoveduje njegovi vladi le kratek obstanek. Brisson sam pripada k zmernim elementom radikalne stranke in je zaradi svojega poštenja jako spoštovan pri vseh strankah. Republikanci ga že zaradi tega čislajo, ker je on mnogo pripomogel, da pod Mac Mahonom neso monarhisti dosegli svojih namenov. On je predlagal, da se toži Brogliejevo ministerstvo. V ministerstvo hoče poklicati Brisson več radikalcev. Sedanjemu učnemu ministru Bourgeoisu misli ponuditi ministerstvo notranjih stvari. Baš to pa ne more biti vseč monarhistom in zmernim republikancem, da bi ta radikalec vodil volitve, in gotovo se bodo pri prvi priliki združili, da vržejo sedanje ministerstvo. Priložnosti za to ne bode manjkalo, ker mej drugim panamska afera še dolgo ne bode zaspala in ravno v tej stvari so pa prizadeti mnogi radikalni poslanci.

Bolgarija. Pravi povod, da je odstopil finančni minister Načević, je ta, da je v Plovdivu izhajajoč „Mali Vestnik“ ga hudo napal in mu očital, da ruje na skrivnem proti liberalni stranki. Načević je namreč prejšnja leta pripadal konservativni stranki. Minister je menda sodil, da članek v plovdivskem listu prihaja od kakega njegovega ministerskega tovariša, morda od Stambolova samega, in je zatorel dal svojo ostavko. Stambolov je pregovarjal Načevića, da še ostane. Ker pa Načević nikakor ni hotel umakniti ostavke, jo je knez vspregel in začasno vodstvo finančnega ministerstva je prevzel pravosodni minister Salabašev, ki je že edenkrat vodil finančno ministerstvo. — Sobrajanje je dovolilo 50.000 frankov, da se Bolgarija udeleži razstave v Čikagu.

Italija. Senat je s 169 proti 52 glasovom se izrekel, da imenovanje poslanca Zuccara senatorjem ni veljavno. Kaj takega se dosedaj še ni zgodilo.

Budgetna debata v nemškem državnem zboru se letos suče le okrog vojaške predloge. Ko je državni tajnik Maltzahn razložil, da je za tekoče leto državni proračun izkazal 3 $\frac{1}{2}$ milijona mark prebitka, za bodoče pa 6 milijonov mark troškov, in razložil, katere nove davke bode treba uvesti, se je oglasil član katoliškega centra, in svaril pred vednimi povišanji troškov za vojsko, sicer pride Nemčija v podobne finančne razmere, kakor so po južnoameriških državah. Za njim je pa Richter v dolgem govoru ostro obsojal nameravano povečanje vojske. Dokazoval je, da imajo nemški zavezniki premalo vojske. Posebno Italija naj bi več storila za vojsko, ker ima tako izpostavljena obrežja. Nemška vojska se že zaradi tega hitreje množi, nego v Franciji, ker se prebivalstvo hitreje množi. Francozi že ne morejo dobiti dovolj vojaških novincev. Richter priporoča, naj se gleda na finančne zadeve, ker za vojsko je treba ne le vojakov, temveč tudi denarja. Državni kancelar je skušal ovreči trditve predgovornikov in dokazoval potrebo, da se pomnoži vojska. Konservavec Kardorff je pa izrekel svoje pomisleke proti dveletni aktivni vojaški službi. Vsa debata je torej le o vojaški predlogi in iz nje se lahko pošname, kako stališče v tej zadevi zavzemajo razne stranke.

Izvirni dopisi.

Z Gorenjskega, 28. novembra. (Od Radovljice do Kranja.) [Konec.] A. „Do danes še nisem imel prilike, s kakšnim očitnim prostozidarjem govoriti; ali to Vam moram povedati, da so prostozidarji iz katoliške cerkve izobčeni, in če so očitni, ne morejo deležni biti dobrot sv. cerkve in tudi cerkvenega pogreba ne, ako ne prekličejo svoje zmote in ako niso zopet sprejeti v krščansko občestvo!“

B. „Pri nas nismo tako natančni in mislimo, da prostozidarstvo ne ovira, da bi kdo ne mogel

živeti po svoji veri. — Počasi boste tudi v drugih deželah prišli do spoznanja, da je prostozidarstvo dobra reč, in se boste tudi počasi oklenili lože. Gospod, naš čas je liberalen, in kdor ne gre z liberalizmom, on zastane. Zato sem vesel, da sem Madjar, in upam, da bomo pod novim ministerstvom še dosegli, kar so nam do zdaj zabranili pod raznimi pretevezami. Mislim, da bova to še oba doživela!“

A. „Mogoče, da tudi to še doživimo, ali jaz trdim, da to ne bo naša sreča! S takim liberalizmom se mi katoličani, posebno pa duhovniki, nikoli ne bomo sprijaznili! In čemu bode prostemu ljudstvu civilni zakon? In emancipacija židov bo ljudstvo pripravila le v večjo odvisnost od židov, kakor jo je že do sedaj!“

B. „Ako trdite, da naš kmet, obrtnik, roko-delec — ne mara za pridobitve našega časa, za prostost in enakost veroizpovedanj, potem se jako motite. Naše prosto ljudstvo je silno probujeno in Vam vé o vseh dnevnih vprašanjih točni odgovor. To se posebno vidi pri volitvah.“

A. „Če je pa Vaše ljudstvo tako izobraženo in probujeno, odkod potem ta prikazen, da jih pri volitvah na Ogerskem vselej nekaj potolčejo in pobijejo? Jaz mislim, da je tu zraven tudi vpliv židov in lože, ki s podkupovanjem obdelujejo narod!“

B. „Tega ne tajim, da bi se o volitvah ne potrosilo mnogo denarja za to ali ono stranko. Ali vprašam Vas, kje se to ne godi? In ako kdo velike svote daruje v take namene, mi je to le dokaz, da se mu njegova načela zdé pravična in njih zmaga takih žrtev vredna. In če se pri volitvah stranke do krvi spopadejo, in če kateri obleži, se iz tega le razvidi, kako navdušeni, rekel bi, fanatični so naši ljudje v tem, da se njih volja zgodi!“

A. „Vidim, da imate za vsako opombo svoj odgovor in izgovor, če tudi bi ne bilo težavno, pri nepristranskem presojevanju ovreči ja. Pa povejte mi blagohotno, kakšno mnenje je med Vašim ljudstvom nasproti Rusom?“

B. „Ruse pa imamo od leta 1849 vedno še v želodcu in jih sovražimo kot narod iz dna svoje duše. Ako bi kedaj prišlo do vojske z Rusom, potem gre vse v boj: moški in ženske, starček in otrok. Sicer pa znamo Madjari razločevati med sovražnikom in gostom. Ako kak Rus k nam pride z miroljubnim namenom, potem ga tudi sprejememo kot potnika in gasta z vso prijaznostjo. Opomnim le na to, s kakšno častjo in navdušenostjo smo onega leta povsod sprejemali Slavjanskega in njegov pevskega zbor!“

A. „Dovolite mi še eno vprašanje! Kakšni so Vaši odnosi nasproti Poljakom?“

B. „Poljaki se nam zdé preveč sebični in za sedanji čas preveč konservativni; vendar pa nas jedini sovražstvo nasproti Rusiji. In če kedaj pride do vojske, bodo gotovo Poljaki stali na naši strani nasproti Rusom!“

(Zdaj zazvoni in sprevodnik zavpije: „Krainburg!“)

Moj sopopotnik skoči iz voza in smeja se reče: „Prav zelo me je veselilo!“

Jaz pa sem mu zaklical v slóvo: „Srečno pot! Ali veselilo me ni, v resnici me ni veselilo!“

Liga + 17.

Z Dolenjskega, 30. novembra. Ljudje, kateri so vražam vdani, pravijo, da ga móra tlačiti. Seveda, da so to prazne besede, vendar pa kmetovalci vemo za drugo móro, ki nas strašno tlači in nas bode tudi potlačila, ako se ne bomo v pravem času postavili v bran. Liberalci so ta grozna móra! Kako je to mogoče, rekel bi kdo, da bi bili liberalci ta móra, vsaj so vendar oni tako fini gospodje; tako sladki, kakor bi samo med jedli. Te vrste gospodje so polni obljub. Koliko obljub so storili ti gospodje kmetovalcem od leta 1873 do danes, a vse te obljube so se skréile na ničlo!

Povsod, bodisi na Gorenjskem, na Dolenjskem, na Notranjskem, se slišijo mile tožbe kmetovalcev, kako hudo se godi kmetu! Torej gospodje liberalni na noge in pomagajte kmetu. Tukaj imate obširno polje, ako imate kaj srca za kmeta! Zakaj ne pomagajte? Kmet vam je deveta briga.

Vi poznate kmeta le za časa volitev. Takrat tudi liberalna gospoda kmetom v roke sega in jim roke stiska. Takrat smo kmetje kar naenkrat čez noč gospodje. Takrat naj bi mi natanko sledili tok politike in sicer tako, da bi liberalci volili. Takrat, ko pa rujete zoper naše od Boga postavljene škole in duhovnike, ko hočete izpuliti vero iz naših src,

takrat naj bi pa kmetovalci ne sledili toka domače politike, takrat naj bi doma ostali v hlevu ali pa v gozdu.

Kmetovalci, kaj ne, to je lep poklon za nas. In ta poklon mi liberalcem vračamo. Mi kmetje nikakor nečemo, da bi nas nazivali z imenom gospodje. Mi smo pošteni in verni kmetje in kakor taki bomo tudi zanesljivo sledili tok politike natanko in vam bomo gledali na prste in vam bomo potegnili liberalno krinko raz obraz, da vas bodo ljudje povsod dobro poznali. Kakor pošteni verni kmetje bomo pa tudi volili poštene verne poslance.

Da se bomo pa kmetje mogli v bran postaviti vselej, treba je, da si naročimo dobre časopise, ki nas v vsem podučujejo. V vsaki fari naj bi „Domoljuba“ naročili vsaj bolj premožni; na „Slovenca“ naj bi bili pa gostilničarji in vrli župani naročeni. Storimo tako, trud ne bo zastonj!

Krmetška liga.

Iz-pred sodišča.

Poljanska občina contra „Slov. Narod“.

Omenjali smo že v našem listu dopisa iz Poljan, objavljenega v „Slov. Narodu“ dne 25. oktobra t. l. Ta dopis govori o „ugodovini udanostnih izjav“ ter je poln neresničnostij. Zato je občinski odbor poslal našemu listu dopis, ki našteva vse neresničnosti, obenem pa je poslal tudi „Narodu“ ta-le stvarni popravek:

Slavno vredništvo „Slovenskega Naroda“
v Ljubljani.

Gledé na dopis iz Poljan v št. 244 Vašega lista z dne 25. oktobra t. l. objavite naslednji popravek:

Ni res, da je tukajšnji občinski odbor dne 7. oktobra t. l. imel sejo. Pač pa je bila dotična seja dne 9. oktobra t. l.

Ni res, da se konečno vzdigne odbornik Notar Tomaž in bere neko, kakor je rekel, od škofije prišlo pismo, v katerem smo prošeni, podpisati se pod besede „Vse za vero, dom in cesarja“.

Res pa je, da je občinski odbornik Tomaž Notar predlagal, da naj občinski odbor sklene z ozirom na ostudne napade na prevz. knezoškofa udanostno izjavo, koje načrt je prebral.

Ni res, da se je prečitelo možem iz došlega pisma, da se gospod knezoškof vedno poteguje za vero, dom in cesarja, njegovi nasprotniki pa le za cesarja.

Res pa je, da so udanostno izjavo, kakor je predlagal odbornik Tomaž Notar, podpisali vsi navzoči občinski odborniki.

Ni res, da v celem odboru komaj štirje za silo brati in pisati znajo. Ni res, da katerikoli občinski mož o katerem koli odstavku udanostne izjave pojma ni imel. Ni res, da so tisti možje nasprotniki zoper popravko tukajšnje farne cerkve in da so se upirali prevzvišenemu knezoškofu.

Res je marveč, da se popravi cerkve same nihče pri nas ne upira.

Ni res, da o napadu na prevzvišenega gospoda ni nikomur nič znanega. Ni res, da je to le hujškanje od kake skrivne strani. Ni res, da bi odbor tega ne bil stavil sam od sebe. Ni res, da kdo odbornikov to postopanje obžaluje, ali da je celó „vsi obžalujejo“. Ni res, da se je župan po tem dogodku gledé njega izrazil: „O kako neumen je kmet“. Ni res, da so bili občinski odborniki lansko leto uporni pri popravu cerkve. Ni res, da je konec pogovaranja pri poljanskem gospodu župniku radi odkupa patronata bil: „Mi smo in ostanemo zvesti in pokorni svojemu dušnemu in višjemu pastirju, a kar se tiče denarne odškodnine 200 gld., naj le ostane pri starem, ker tako daleč vendar naša udanost ne sega, da bi sebi in svojim potomcem kvar delali.“

Res je toliko, da so se občinski možje in ključarji izrekli zoper odkup patronata. Ni res, da se je zaupnica pri nas naročila. Ni res, da se Poljanci roté in togoté, ter da se branijo ali sramujejo pohvale v „Slovenca“. Ni res, da je dr. Ivan Tavčar za našo dolino več storil, kakor vsi duhovniki naši rojaki.

Res je marveč, da o dobrotah dr. Tavčarja za našo dolino tukaj ničesar ne vemo. Ni tedaj res, da je dr. Tavčar „dobrotnik“ naše doline.

Resnici na ljubo dostavi se še izrecno, da je naš občinski odbor udanostno izjavo prevzvišenemu knezoškofu v seji dne 9. oktobra popolnoma samostalno sklenil v oni obliki, v kateri se je objavila v „Slovenca“.

Tako jo je predlagal občinski odbornik Tomaž Notar, ki jo je od besede do besede prečital, da je vsak navzočih odbornikov vedel vsako besedo izjave, katero je podpisal.

Občinski urad v Poljanah, dne 9. nov. 1893.
Urban Pintar, župan; Franc Stanonik, občinski svetovalec; Tomaž Notar, odbornik.

„Slov. Narod“ se je iz lahko umevnih razlogov branil vsprejeti ta popravek. Občinski odbor poljanski je to ovadil državnemu pravdnistvu v Ljubljano, ki je radi tega v imenu občine tožilo vredništvo „Slovenskega Naroda“. Obravnava je bila 29. novembra t. l. Kot sodnik je posloval g. Cuček, drž. pravdnistvo je zastopal kot opravitelj g. dr. Henrik Stepančič, obtoženega vrednika g. J. Nollja je zastopal dr. Triller. — Zastopnik obtožencev je trdil, da popravek ni stvaren ter da se ga je zato branilo vredništvo sprejeti. Njemu nasproti pa je dr. Stepančič dokazoval stvarnost popravka. V uvodu svojega govora je pojasnoval vzrok današnje pravde; omenjal je žalostnega boja, ki se bje že dlje časa med „Slovenca“ in „Slov. Narodom“. Kdo ni čital — rekel je — strastnih napadov „Slov. Nar.“ proti duhovščini in nje načelniku, prevzvišenemu knezoškofu ljubljanskemu? — Kdo ni slišal o udanostnih izjavah, ki se kakor nekaj odmev na one neutemeljene napade pošiljajo v zadnjem času od vernega ljudstva kranjskega svojemu višjemu dušnemu pastirju? — Kdo ni čital v „Slov. Nar.“ nepremišljenih sumničenj, s katerimi se smešijo pred svetom sklepi občinskih odborov, češ, da se na prisiljen in ničev način kujejo dotične udanostne izjave. Za tem je pojasnoval preporno stvar samo ter dokazoval, da je obtožencev zagovor postavno neutemeljen.

Sodnik je na to, kakor smo že omenili, ob sodil vrednika „Narodovega“ na 20 gld. z določilom, da mora prinesiti popravek, kar je „Narod“ tudi storil v svoji 274. številki.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. decembra.

(Cesarski dar.) Za napravo gasilne priprave je cesar podaril prostovoljnemu gasilnemu društvu v Kranjski gori 80 gld., in v isti namen občini Leskovec 60 gld.

(Novomeškega kapiteljna kanonikom) je imenovan č. g. Franc Povše, župnik na Ježici.

(„Slov. Gospodar“ o slovenskih poslancih.) V svoji zadnji številki vrli „Slov. Gospodar“ razpravlja političen položaj na Dunaju ter dostavi: „Ob uri, ko to pišemo, še ni znano, kam da se grof Taaffe obrne; vendar se zatrjuje, da ne na stran nemške levice. No, pa še to ni čisto gotovo. Bodi pa poslednje, kakor že koli, toliko smemo reči, da so poslanci storili modro, ko se niso dali izvabiti, naj se mladočeskim poslancem na ljubo odločijo za „jugoslovanski klub“ — za ničlo v državnem zboru in sploh pri državnem vozu.“

(Slovensko gledališče.) Včeraj so predstavljali v gledališču Gogoljevega „Revizorja“, katerega je na slovenski jezik preložil Ivan Vesel. Igra ta je izvrstna satira ter biča podkupljivo in brezvestno uradništvo, vzlasti po ruskih selih. — Med predstavljalci sa je odlikoval g. Borštnik, manj srečen je bil g. Thalmeiner, kateremu bo treba še mnogo vaj, ako bo hotel varno nastopati na slovenskega gledališča odru. Gotovo bode „Revizorja“ še videti na odru, zato želimo, da se odstranijo hibe pri vzporredbi igre in pri posameznih ulogah.

(Izpred porotnega sodišča.) Včeraj je bil pred porotniki 17letni Mih. Kušar iz Rašice. Obtožen je bil posilstva in umora. Obtoženec ni tajil svojega zlodejstva; bil je obsojen na 12 let v ječo, poostreno vsaki mesec s postom in vsako leto s temnico dne 17. oktobra, kateri dan je izvršil svoj zločin.

(Konzervativno obrtno društvo v Ljubljani) priredi v nedeljo dne 4. decembra popoldne ob 5. uri podučni in zabavni večer. Vabijo se uljudno vsi č. gg. člani in prijatelji društva z rodbinami vred. Vspored je: 1. Predavanje o kovanju novega denarja, govori g. profesor kustos Alfons Müller. 2. Zabava. Odbor kons. obrt. društva.

(Slavni češki goslar Ondříček v Gorici) igral je v ponedeljek zvečer v „Cur-Salon-u“ pred okolo 300 poslušalci. Občinstvo je bilo kar očarano. Strokovnjaki so se čudili dovršeni tehniki umetnikovi. Videti je bilo, da se mnogo vadi in mnogo misli, predno nastopi s programom. Svirale vse na pamet, brez not. Mendelsohnov koncert sviral je tako naglo, da je izvršil kakih 10.000 not v petih minutah.

Vsaka roka bi morala omagati. Posebno smo se čudili milim glasom e-strune, ki so pričali da ima ta izboren umetelnik tudi záres izborne gosli. Stale so ga 5000 gld. Ondříček je jako ljubeznjiv človek in potuje z gospo, ki ima prijeten glas. Z občinstvom v Gorici ni bil prav zadovoljen. Italijanska glasila niso ga priporočala, vendar pa je bil navzoč mestni župan dr. Maurovich. Gorica bi bila rada avstrijska Nizis, pa nima razuma za to.

(Koroške razmere.) Setev, ki se je po zlih nemških liberalcih sejala povodom koroškega „partei-tagu“, poganja že v klasje, kakor nam svedoči zadnja številka celovškega „Mir“-a. Kakor je poročal tudi naš list, je bil na „partei-tagu“ poleg mnogih drugih uradnikov navzoč i. c. kr. okrajni glavar, baron Mac Nevin. Dasi je bojni klic globoko vtisnil v srce, kaže njegovo vedenje ob priliki zapisovanja šolarjev v Kotmarivasi nad Celovcem. Tam vedel se je ta gospod nasproti Slovincem tako, da se je moral vsakdo čuditi. — Drug „zanimiv“ slučaj je sledeči: V pliberški okolici vozil se je visok gospod v uradnih zadevah, ki svoje „ljubezni“ do Slovincem se vé ni mogel skrivati, marveč jo je kazal v obliki, res dostojni nemški hvalisani laži-omiki! Zlasti podružnice sv. Cirila in Metoda so mu hudi trn v nemški peti in najraje bi vse Slovence videl v — deveti deželi! Toda o vsem tem spregovorimo ob kratkem še obširneje!

(Osebna vest.) Daželnio nadsodišče v Gradcu pozivlje gosp. beležnika Vincencija Kolšeka, da nastopi svoje poslovanje v Kranjski gori.

(Imenovanje.) Policijski koncipist pri graškem policijskem ravnatelstvu, gosp. Mih. Papež, imenovan je komisarjem.

(Lahonski patrijotizem.) Med vencí, ki so dičili krsto v Rimu umrlega laškega admirala Saint-Bona, nahajal se je tudi venec z napisom: „Trst — svojemu admiralu“!

(V Sorici) je bil pri zadnji občinski volitvi vnovič soglasno za župana izvoljen dosedanji župan in posestnik J. Gasser.

(Iz Št. Petra na Notranjskem) se nam poroča: Zadnji mrzli dnevi napravili so zopet letos ledeno skorjo na Pivki. Škoda, da se je Pivka skoro popolnoma odtekla in posušila, le na nekaterih mestih, kjer so globokeji tomuni, se dobi nekaj ledu. Nekateri tukajšnji posestniki so začeli led voziti s svojih travnikov na Pivki, drugi žalostno gledajo, ker nimajo ledu na svojem posestvu. Da bi bila Pivka večja, prišel bi marsikak krajecar med naše revno ljudstvo. Upamo, da bo po prvem južnem in deževnem vremenu voda narastla ter zamrznila, potem se bo že lahko več ledu izvozilo na postajo šentpetersko in od todi v Trst in še kam drugam. Druga leta so ljudje zaslužili pri ledu marsikak stotak; Bog daj, da bi tudi letos kaj. Mnogo naših ljudi je šlo na Hrvaško v šumo, da si prislužijo kaj denarja; spomladi vrnejo se zopet domov. Nekateri so šli tudi v Oršavo delat strugo Donavi. Lansko leto jih je bilo mnogo od nas tam doli, pa se niso kaj pohvalili; menda so jim podjetniki slabo plačevali.

(Za kan. Jerana dijaško mizo) so darovali: G. Ivana Poklukarjeva 2 gld., g. Al. Puc, župnik v Hrenovicah 5 gld., g. nadučitelj J. Skrbine 1 gld. 20 kr., g. župnik Fr. Bohinec 3 gld., g. župnik Jož. Jereb 2 gld. 80 kr., g. župnik Ant. Bogulin 2 gld., g. kaplan Jož. Brešar 6 gld., neimenovani 13 gld. 40 kr. — Bog plačaj stotero!

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca novembra vložilo se je v mestno hranilnico ljubljansko 516 strank 201.554 gld. 38 kr., vzdignilo pa 301 stranka 122.727 gld. 12 kr.

(Z Dolenjskega) se nam poroča: V Novem Mestu se snuje delniško društvo za napravo parobroda, ki bi posredoval zvezo med kolodvorom in mestom, o prostem času pa bi bil na razpolago slavnemu občinstvu za izlete itd. Ako bi bila to le „raca“, želeti je, da bi obveljal za enkrat Darwinov nauk, da bi se ta „raca“ spremenila v gos, labuda in naposled res v parobrod!

(Občinska volitev.) Na Vrhniki je bila dne 30. novembra volitev župana in svetovalecev. Za župana je bil izvoljen enoglasno od vseh strank gosp. Gabriel Jelovšek. Da vživa tako splošno zaupanje, pripisovati je njegovim zaslugam, katere si je pridobil kot dosedanji župan in kot ključar cerkve sv. Trojice in sv. Lenarta, katera se je letos pod njegovim vodstvom vsa prenovila, njegovi zmožnosti in potrpežljivosti, in da slepo ne trobi v rog napredne stranke. Ni se bal udeležiti se prvega slo-

venskega katoliškega shoda v Ljubljani in na Vrh-
niki in ni se bal odpovedati se udeležbi Svetčevega
banketa. — Svetovalci so izmed 27 odbornikov (me-
temi 5 podžupanov) in 9 virilistov ti-le g.: Karol
Mayer, Jožef Lenarčič, Jurij Grampov-
čan, Karol Obreza, Anton Komotar, Janez
Brenčič, Jak. Žitko, Fr. Tršar.

(Slavnostni komers slovanskih visokošolcev v
Gradcu.) Slovanski visokošolci v Gradcu priredé v
soboto dne 3. decembra t. l. v prostorih „Annen-
sále“ III. slavnostni komers, h kateremu vabimo naj-
uljudnejše čestite goste. Pričetek ob 8. uri zvečer.
Gradec, dne 1. decembra 1892. Predsednik: med.
drd. Ivan Jenko (Slovenec). Odborniki: Za Bolgare:
med. stud. Stojanov Ivan. Za Čehe in Sloake: cand.
iur. Raul Rudolf. Za Hrvate: med. cand. Cettolo
Mijo, med. cand. Vrbanič Leo, med. stud. Vranjican
Josip. Za Poljake: iur. dr. Gumpłowicz Maks, med.
drd. Goldhaber Michael, iur. stud. Teodorowicz
David. Za Rusine: med. stud. Kozakiewicz Aleksan-
der. Za Slovence: med. cand. vitez Bleiweis-Trste-
niški Demeter, iur. cand. Kovačič Srečko, phil. stud.
Kunst Anton. Za Srbe: med. cand. Nikolić Branko,
med. cand. Vranešević Dušan, med. cand. Vidak
Arsenije. — Vspored: A. Oficijelni del: „Hej Slo-
vani“, pojó vsi navzoči. Pozdrav predsednikov. 1. I.
pl. Zajc: „Dijaška“, moški zbor, pojó vsi slovanski
zbori. 2. Slavnostni govor. 3. Hlávka: „Bivali Če-
chové“, češki moški zbor, pojó vsi slovanski zbori.
4. Dr. Jenko: „Naprej“, udarja hrv. slovanski tam-
buraški zbor. 5. Dr. G. Ipavc: „Savska“, slovanski
kvartet. 6. „Smesa srp. narod. pesama“, violinski
kor srbski. 7. a) St. Moniuszkó: „Pieśn zeglarska“,
kvartet poljski. b) J. Worobkiewicz: „Nad Prutom“,
kvartet maloruski. 8. J. Bibica: „Vienne hrv. popie-
vaka“, udarja hrv. slov. tamburaški zbor. 9. J. Bendi:
„Přani milencu“, kvartet češki. 10. Dr. B. Ipavc:
„Slovanska pesen“, moški zbor, pojó vsi slovanski
zbori. Pevske in tamburaške zборе vodi med. drd.
Schwab Anton (Slovenec). B. Zabavni del.

(Ubeglega kaznjence) ljubljanske moške kaz-
nilnice, Jos. Erbežnika iz Šiške, o katerem smo
poročali v sredo, — so že prijeli in ga izročili kaz-
nilnici na Gradu.

(Katoliški shod galiških Poljakov.) Poročalo se
je že, da se delajo priprave za katoliški shod v
Krakovem. Prvo posvetovanje se je vršilo preteklo
nedeljo v hiši dr. Vladislava Markievice. Kardinal
Dunajevski je poslal svojega zastopnika, prelata Oho-
kovskega, kateri je v njegovem imenu izjavil, da
kardinal z veseljem pozdravlja misel katol. shoda.
— Sestavil se je lokalni odbor, kateremu predseduje
grof Andrej Potočki.

(Razglas kmetijske družbe kranjske.) Vsled
odloka vis. c. kr. kmetijskega ministerstva z dne
11. novembra t. l., šte. 19.448, razpisuje odbor
c. kr. kmetijske družbe kranjske državno štipendijo
letnih 300 gld. za kranjskega slušatelja na c. in kr.
živinozdravniškem zavodu na Dunaju. — Prosilci
za to štipendijo naj predložé svoje prošnje, podprte
z rojstnim listom, ubožnim spričevalom in spričevali
o študijah neposredno, že vpisani slušatelji c. in kr.
živinozdravniškega zavoda pa potom tega zavoda
do 10. decembra t. l. glavnemu odboru kme-
tijske družbe v Ljubljani.

Telegrami.

Dunaj, 2. novembra. Vlada je predlo-
žila načrt zakona o vredbi razprodaj. Potem

se je nadaljevala budgetna debata. Pri po-
svetovanju o dispozicijskem zakladu je Ja-
worski izjavil v imenu Poljakov, govoreč o
parlamentarnem položaju, nastalem po ne-
sporazumljenju mej vlado in zedinjeno le-
vico, da se o tem še govoriti ne more, da
bi vlada z levičarji grdo ravnala. Poljaki
obdržé si svobodno roko, dokler se ne iz-
vede program prestolnega govora. Osnuje
naj se večina na podlagi trdnega programa
in enakoveljavnosti udeleženih strank, po
določeni njih številni moči in načelu se ne
sme nikdo siliti, nikdo izključiti, ki se pri-
druži programu. Živahno odobravanje mini-
sterskega predsednika in veliko število po-
slancev je čestitalo govorniku.

Gradec, 1. decembra. Danes je tukaj
umrl v 79. letu vpokojeni deželni šolski
nadzornik Franc vitez Močnik, znani pisatelj
matematičnih knjig za avstrijske srednje
šole.

Pariz, 1. decembra. Nekega Nemca po
imenu Luskina so zaprli, ker je na sumu
vohunstva. Dobili so pri njem mnogo pisem.

Monakovo, 2. decembra. Princ Karol,
drugi sin princa Ludovika, je v ponedeljek,
ko starišev ni bilo doma, odšel iz Monako-
vega in se še ni povrnil. Najbrž je odšel
peš za zabavo v gore, in pričakuje se za-
gotovo, da se kmalu povrne.

Novi Jork, 1. decembra. V soboto se
odpošlje v Evropo za 2.000.000 dolarjev
zlata.

Tuji.

30. novembra.

Pri **Maliču**: Segalla, Holzer, Schulz, Holstein, Schle-
singer, Bahr, trgovci, z Dunaja. — Rainer, trgovec, iz In-
mosta. — Bauer, trgovec, z Nemškega Broda. — Goldstein,
inženér, iz Ribnice. — Fuchs, graščak, in Debelak iz Kokre.
— Scherabl iz Grada.

Pri **bavarskem dvoru**: Hutter in Kröspler iz Kočevja,
Vatoutz, trgovec s konji, iz Pasovja. — Tomitsch, posestnik,
iz Koprivnika. — Barozzi iz Roverete. — Kikel, posestnik, iz
Rihnova. — Abath, potovalec, iz Ljubljane. — Mechitsch, po-
sestnik, iz Trsta.

Pri **Stonu**: Blau, Eisler, Töpfer, Jelačić, Müller, trgovci,
Fleischer, kemik, z Dunaja. — Gajardi iz Trsta. — Fischman,
trgovec, iz Iglave. — Wilezek, potovalec, iz Linca. — Papler,
nadučitelj, iz Borovnice. — Pogačnik, trgovec, iz Cirknice. —
Schäffer, ravnatelj, iz Beljaka. — Smole s soprogo iz Sevnice.

— Mikolič iz Novega Mesta. — Braun iz Stuttgarta. — Epstein
iz Prage. — Malberg, stavbeni podjetnik, iz Trebnjega.
Pri **avstrijskem caru**: Sandri, trgovec, iz Kamnika.
Pri **južnem kolodvoru**: Wasserman, nadzornik, in
Mullieh, tovarnar, iz Trsta. Brežanski iz Postojne. — Schagl
in Hötel, trgovca s sadjem, z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Van	Ca	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine
opazovanja	starišev	po Celziju			na 24 ur
7. u. jut.	740 7	-2 8	sl. svzh.	oblačno	
12. u. pop.	740 9	-2 2	brezv.	"	0-00
9. u. zveč.	740 8	-1 8	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura -0 8°, za 2-2° pod normalom

Zaspanje izključeno! Cena 2, s kalendarom 3 gl., s cifernico sve-
tečo se ponoči

40 kr. več, ta koledarska budilnica, s ci-
furnico svetlečo se po noči, z miznim zvon-
cem, montirana, gld. 4 75.

Novost! 40 gl. kasetna oblika, ni-
kelno okrovje pozlačeno,
bogato cizelovano, skoro 28 cm. visoko,
ura budilnica s bitjem 1/2 in 1/3 ure, cena
gld. 7.—, brez bitja gld. 5.—. Ku-
kučna ura, bitje 1/2 in 1/3 ure, 50 cm. dolgoti, iz-
rezljana omara, koščeno kazalo in številke, cena 7 gld.
Kukovica, prepelica in repetiranje, dolgot skoro 1 m.,
bogato zrezljano gld. 18 50. Kovinska trpežna
remontoir ura za gospode, odkrita, masivno
novosrebrno okrovje, gld. 4.—, z dvojim okrovom
gld. 6.— Remontoir ura za gospode in dame z
okrovom iz pristnega 13lotnega srebra, marka „Dauer-
haft“ (trajno), 0—15 rubinov, gld. 9.—, s trojnim
okrovom gld. 11.—. 471 13—2

EMIL MAYR, Dunaj, I., Schottenring 33.
Vse proti dveletnemu jamstvu. Tovarniški ceniki zastoj.

Največja zaloga
šivalnih strojev
JAN. JAX,
LJUBLJANA,
Dunajska cesta 13.
Najnižje cene. Ugodni vpla-
čilni obroki se dovoljujejo.
Zamenjuje stare stroje.
Poprave vrše se točno, trajno
556 in ceno. 30—1

Kovert s firmo
priporoč
Katoliška Tiskarna
po nizkeje ceni.

Preč. duhovščini,
velečastitim svojim naročnikom uljudno javljam, da sem
srečno prestal dolgo in mučno bolezen, ter toliko
okreval, da morem voditi delo in tudi sam iz-
vrševati naročena dela.
Vsled tega zagotavljam velečast. gg. naroč-
nikom točno in vseskozi lično izvršitev meni
naklonjenih naročil.
Priporočam se v prav obila naročila najuljudnejše
velespoštovanjem
Leopold Tratnik,
pasár,
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27.

Dunajska borza.

Dne 2. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 85 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 . 50 .
Zlata renta 4%, davka prosta	115 . 40 .
Papirna renta 5%, davka prosta	100 . 55 .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	983 . — .
Kreditne akcije, 160 gld.	315 . 75 .
London, 10 funtov strl.	119 . 85 .
Napoleonond (20 fr.)	9 . 56 .
Cesarski cekini	5 . 67 .
Nemških mark 100	58 . 85 .

Dne 1. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	113 gld. 30 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 . 50 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 . 75 .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	153 . 25 .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	— . — .
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 . 30 .
Zastavna pisma	100 . 40 .
Kreditne srečke, 100 gld.	192 . 50 .
St. Genois srečke, 40 gld	63 . 75 .

Ljubljanske srečke, 20 gld.	— gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 . 40 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . 50 .
Salmove srečke, 40 gld.	64 . 75 .
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— . — .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 . 25 .
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2787	50 .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	94 . — .
Papirni rubelj	1 . 17 1/2 .
Laških lir 100	— . — .

List „Mercur“.
Zanesljiva informacija o stalno obrestnih
in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na go-
spodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih
na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno.
Celotna naročnina s portno pošiljatelj vred gld. 2 60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Žrebanje dne 2. januarja.
Dunajske komunalne promese
à gld. 3 1/4 in 50 kr. kolek.
Glavni dobiček 200.000 gld. avstr. velj.
Kreditne promese à gld. 4 1/4 in 50 kr.
kolek.
Glavni dobiček 150.000 gld. av. v.
Obe vkupe le 8 1/4 goldinarja.